

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

juuni 2012 nr. 5 (138)

TÄNA LEHES

Kihnu kiriku
uus kuppel
õnnistatakse

Saarte kooli-
de pärimus-
kultuuri
päevade
traditsioon
sai alguse

Aru Mitta
maalid
räägivad
armastusest
mere vastu
Miks lapse-
toetus
mõnikord
väheneb?

Manija
võõrustab
väikesaari

Vabaõhu-
muuseum
kogub Kihnu
majade
elulugusid

Ratturid kihu-
tavad Kihnus

Fotod: Kuraga Mari

Ja nii nad läksid... Keneth, Aliis, Jarmo, Klaid, Lauri, Kristin, Merili, Rauno. Nii omased ja tuttavad, aga.... samas korraga kuidagi nii täiskasvanud ja hoopis teistmoodi....

Veel mõni nädal tagasi olid nad kõik koolipoisi või -tüdruku staatuses, mõnikord rõõmsad ja ülemeelikud, teinekord pahurad ja torssis, aga ikka ootasid nad tunni lõpus vahetundi päästvat koolikella ja iga koolipäeva lõpus luba koju minna. Jah, nad ootasid ka seda viimast päeva, mil päriselt minna. See tuli ja nüüd nad võivadki päriselt minna.... ja midagi on kohe muutunud. Korraga on kahju minna, kahju lahti lasta. Kodusest, turvalisest maailmast ära minna on kurb, isegi valulik, ütlevad nad ise.

Te olete nii ilusad, pidulikud, toredad ja armsad. Suured olete te ka. Te olete....

Lauri – sa oled sihikindel, eneseteadlik, uudishimulik. Sinu peale võis alati loota, sest sa tegid alati kõik ära, mis sul teha paluti ja sa tegid seda hästi. Sa ütled mõnikord jahmatavalt otse, aga sa võid seda endale ka lubada, sest oskad argumenteerida, arutleda ja oma arvamust põhjendada. Sa tead, mida tahad.

Kristin – sa oled särtsakas ja mõnikord

tormakas, selline elus ja ilus tüdruk. Sa oled laia silmaringiga ja palju lugenud. Mina uskusin aasta tagasi sinusse täielikult (me rääkisime ju sellest), et sa oma vahepeal kadunud õpihimu lõpuklassis taas üles leiad. Muidugi sa tegid seda.

Jarmo – sa oled absoluutselt kohusetundlik ja sul oli (peaaegu) alati kõik õpitud. Kui ei olnud, siis teatasid sa sellest valjuhäälselt ja mõnikord ütlesid sa mõtlematult välja asju, mida sa tegelikult ei mõelnud. Kui sa midagi teha lubasid, sai lubadus täidetud. Sa oled õiglane ja ausa meelega.

Merili – sa oled tagasihoidlik ja malbe. Mõnikord olid sa kahtlev ega näidanud välja, mida sa asjadest mõtled ja arvad, aga tore oli su arvamust kuulda. Sa oled musikaalne ja õrn.

Rauno – sa oled otsekohene ja aus ja ütled kõik otse välja. Lausa ehmatavalt teinekord. Sulle mõeldes meenub mulle, et kui ülejäänud klass luges „Kalevipoja“ lühendatud varianti, siis sina seda raamatukogust ei saanud ja hakkasid lugema õiget, tunduvalt mahukamat eepost. Kuigi sa kurtsid, et see on raske, ei võtnud sa minult seda õhemat varianti vastu, vaid ütlesid, et kui kord juba lugema hakkasid, loed ka lõpuni. Mehine tegu.

Loe edasi pöördel >>

<<Algus pöördel

Aliis – sa oled sõbralik ning tahad ka teiste tekitatud konfliktid ja arusaamatused ära siluda. Sulle ei meeldi, kui inimesed vaidlevad või riidlevad, sa tunned teiste pärast pünnlikust ja tahad, et ka teised oleksid sõbralikud.

Tihti kahtled sa endas, kuigi selleks ei ole mingit põhjust. Sa meeldid väikestele lastele, sest nemad tunnevad ju, et oled hea.

Keneth – sa oled vaidlus- himuline ja teadishimuline, mõnikord ninatark ja mõnikord vaidlesid sa lihtsalt vaidlemise pärast. Aga sinu sisuni jõudmiseks tatus ära kuulata, mis sul öelda on ja sul on, mida öelda. Õnneks oli neid kordi palju, et lõplikult teada saada, et sul on tõsine sisu.

Kas sa ise ka tead, kui vahva ja üdini sõbralik sa seal ekskursioonil olid, kui neil väikestel tüdrukutel end väntsutada lasid. Ja siis kirjutasid sa selle lõpukõne...

Klaid – sina ... sina jäidki täitsa sihilikult viimaseks, sest elu võimalikkust ilma Klaidita ma Kihnu koolis ette ei kujuta. Olen kindel, et teised ka ei kujuta.

Sa oled südamluk, aval, aus, ettearvamatu, pidurdamatu, alati tegutsemisvalmis. Sa võisid olla täiesti arusaamatu ja samal hetkel võis sinust täielikult aru saada. Sa võisid inimesi pahandada, aga sinu peale ei saanud mitte kuidagi pahane olla.

Ainult sina võisid keset tundi täiesti ootamatult küsida: „Õpetaja, kas te tahaksite endale sellist meest nagu nagu Juhan Liiv?“

Ja ainult sina võisid bioloogia eksami vastuseks kirjutada, et see diagramm on nii segane, et isegi Fred Jüssi ei saaks aru. Ja kuidas me ilma selleta nüüd.....?

Tahaks teile midagi hästi head soovida. Midagi sellist, mis ei ole tühipaljas sõnakõlks. Mida küll?

Olgu teil oskust, tarkust, aga ka vedamist ja õnne teha just teie jaoks õigeid valikuid, olgu teil julgust käia just oma teed, sest see ongi ju õige tee. Säilitage ja kandke endas kõik see hea ja omapärane, mis teie on, sest nagu Keneth oma lõpukõnes ütles, te olete ju Kihnus kasvanud.

Teie õpetaja Anu

Üheksandike lõpukõne

Lõpukõne au on antud üheksandikele. Meile, kes me lõpetame ja lahkume sellest kohast, kohast, mille kõik nurgad on meile selgeks saanud, iga millimeeter läbi uuritud ja pähe kaardistatud.

Vahepeal on toimunud meie armsa majaga muutusi, muutused on aset leidnud ka meis endis. Mäletan oma esimest, meie esimest koolipäeva, akende ees olid trellid, seinte sees augud. Ei olnud ta kindel ega turvaline.

Kui nüüd mõelda, kas mitte meie polnud samasugused? Kinnised, lukustatud, me ei olnud veel maailmale avatud, vajasime tuge ja abi, vaatasime ümbrust läbi trellide.

Aga trellid rebiti akende eest ära, toimusid muutused, meis ja selles kohas... mis meile nii selge on... kus me oleme veetnud poole oma noorusaastatest, mida me võime nimetada oma teiseks koduks.

Meiega saab kõik korda, me oleme ju Kihnus üles kasvanud.

Tuleb ka meele pidada seda, et mitte ainult see maja ei anna meile selle koduse tunde, vaid ka inimesed, kes selle maja asustavad. Me nägime oma kaaslast igal hommikul ja ma arvan, et raske on ilma neideta üht hommikut enam lõbusana, kodusena näha.

Olgu te kõik tänatud, me sõbrad, koolikaaslased, õpetajad, kokad ja koristajad, et

te pühendasite iga päev ühe väikese osa oma elust, et meil tekiks see kodune, turvaline tunne ja teist lahti öelda on kurb, isegi valulik.

Aitäh, meie õpetajatele, kes vormisid meie maailmavaate ja kohtlesid meid hästi, muidugi oli ka meil lahkavamusi, aga mitte midagi sellist, mis paneks meie vaele lõputut viha ja kurjust.

Me seisame suurte muutuste lävel. Igaüks meist, eranditult, seisab muutuste lävel. Kus puuduvad muutused, seal puudub progress ja kus ei toimu areng, seal toimub taandareng.

Mõnes mõttes teeb meele pahaks, et meie ei saanud õppida uues koolimajas.

Mu silme ees rullub lahiti pilt, kus sihvakate mändide vahel laiub ja kõrgub kena hoone, millele kõik kihnlased kui ka maessakad näpuga näitavad: „Näe, see on

Toimetatus

Toimetaja Anu Saare tel 514 5223
Kujundaja Pille Paalam
Väljaandja Kihnu Vallavalitsus
Trükikoda Hansaprint
Tiraazh 250

Kihnu Leht ootab teateid, kaastöid, fotosid, õn- nitlusi ja kuulutus- e-posti aadressil kihnuleht@gmail.com ja info@kihnu.ee, samuti võib need tuua Kihnu vallavalitsusse.

Kihnu kirik saab uue kupli

see uus..." Ja kui ma seisan lävel, siis näen avarat fua-jeed, valgust, mis sillerdab kõrgelt aatriumi akendest. Kõik on värske, puhas ja läbiproovimata.

Ma tahaks aega tagasi kerida, algusesse tagasi minna. Ma kadestan oma koolikaas-lasi, noori koolikaas-lasi, kes võtavad selle meie poolt ju-ba läbitud teekonna alles et-te, kellele võib-olla antakse võimalus uues koolimajas õppida.

Ma tahan anda neile nõu ja neid aidata, et nad teine-teist hoiaksid, kuna siis on lihtsam.

Meie, üheksas klass, ole-me reisinud läbi viha ja kur-juse, et sellest aru saada, et me klassikaaslased on mei-le tähtsad ja sellepärast on eriti raske edasi minna oma kaaslasteta, minu pastaka-vendadeta, aga edasi peame me minema ja meiega saab kõik korda, me oleme ju Kih-nus üles kasvanud.

Me read on aastate jooksul suurenenud, meie vaated ja iseloomud kõigil erinevad, aga meie vahele on tulnud üheksa aasta järel side, kah-juks on see side nõrk, aga seal ta on... ja sinna ta ka jääb.

Aga nüüd, tänasel päeval, lahkume me oma teisest ko-dust ja aastate pärast on me sõbrad võib-olla juba teisele poole maailma kolinud, ka-dunud, kättesaamatud.

Ärge kiirustage sõbrad, varsti jäävad meile ainult pil-did.

Naudime seda päeva, jäta-me selle meelde nii, et meel-detuletuseks ei oleks pilte vaja ja aitäh teile, kes tegid selle õhtu meie jaoks nii ke-naks ja meeldejäavaks.

Keneth Lepa

SÕNAJALAÕIS
PUHKEB....
MÕNUSAT JAANI-
PÄEVA JA -ÖÖD
KÕIGILE!

KIHNU LEHT

8. juulil kerkib kate uuenduse läbi teinud Kihnu kirikult – avatakse ning õnnistatakse sisse kiriku uus tornikiiver ja rist.

Kihnu kiriku remonti eest vedanud Viljo Vetiku sõnul on tööd läinud plaanipära-selt, isegi üle ootuste hästi – rahaline seis on hea ning ehituse käigus üllatu-si ega ootamatusi ette pole tulnud. „Kui kuppel ja torn lahti võeti, selgus, et tehni-line seisund ei olnudki nii hull ja oleme oma töödega graafikus,“ lausus Vetik. 4. juuliks on töö valmis ning jääb oodata, mil remondi lä-bi teinud torn 8. juulil ava-takse ning sisse õnnistatakse. Mis moel pärast tellingu-te äraviimist varjav kate tor-nilt eemaldatakse, on veel lahendamata - igal juhul on plaan, et (saladus)kate jääks torni varjama kuni avamiseni.

Kuldne ja väärikas

Tähelepanuväärne on see, et Kihnu kirik saab kullatud tornikiivri. Vetik ütles, et on kuulnud arvamusi, et see on liigne priiskamine. Tõe-poolest, kuldamine on vär-vimisest kallim, kuid tema hinnangul lähtuti praktilis-test kaalutlusest - meister annab kullatud tornile 60-aastase garantii. „Värvitud torni tuleks selle aja jook-sul parandada, uuesti tellin-gud rentida ja raha kuluta-da,“ põhjendas ta

Uus kullatud tornirist val-mistatakse Soomes. „Soo-me meistrid lahendasid sel-le hästi ja tegid spetsiaalse detaili, mille külge uus rist istutatakse,“ rääkis Vetik.

Lisaks tornikiivri ja risti-le vahetati sissepääsuaken ja torniluugid, samuti saab kirik uue ukse, mida Kihnu mehed Enno Tšetšini juhti-misel praegu teevad.

See kõik saab võimalikuks tänu lahketele anneta-jatele – kiriku torni ja risti uuendamine toimub peami-

selt mandrilt Kihnu talu ost-nud inimeste raha eest. Ku-na metropoliit Stefanuse õn-nistatud arveldusarvel on ka väliskihnlaste annetatud ning riiklikest programmi-dest saadud raha, saavad kiriku ehitustööd jätkuda.

Esmajärjekorras on plaani võetud kiriku värava re-mont, mida erinevad spet-sialistid on vaatamas ja hin-damas käinud, et seda põh-jalikult ja hästi teha. „Me lähtume sellest, et kui tee-me, siis korralikult,“ sõnas Vetik. Et värav enam ei la-guneks ega vajuks, pakkus häid lahendusi välja staa-žikas muinsuskaitse spet-sialist ja restauraator Rein Raie.

Kõik tööd on muinsus-kaitsega kooskõlastused ja plaan on säilitada nii pal-ju, kui võimalik on. „Aga ai-nult iluravi me ei tee ning kui on vaja midagi välja va-hetada, siis vahetame,“ rää-kis Vetik.

Vetik ütles, et tal pole ol-nud kordagi tunnet nagu Tõnissonil „Kevades“: „Kui oleks teadnud, oleks ko-dust ära läinud.“ Kõigi as-jaosaliste suhtumine on ol-nud positiivne ning anneta-jad on olnud lahked. „Kirik on ikkagi kogukonna jaoks väga oluline ja üks oluline telg ja side erinevate põlv-kondade vahel,“ lausus ta.

Anu Saare

Pärimuspäevade traditsioon sai alguse

Kihnu koolipere pani maha olulise märgi, algatades traditsioonilise ürituse, kus Eesti saarte folkloorihuvilised õpilased saavad võimaluse õpitud laule-tantse ja käsitööoskusi üksteisega jagada, omavahel tutvavaks saada ja kogemusi vahetada.

Maikuu lõpus (18.-20. mail) toimusid Kihnu koolis hoolega ette valmistatud saarte koolide pärimuskultuuripäevad. Võõrustati külalisi teistelt Eesti saartelt, Virtsust ja Kolka muusikakoolist, mis asub ajaloolisel Liivimaal Lätti vabariigis.

Mõtte algatajad ja peakorraldajad Hilma ja Külli võivad rahul olla – toredaid ja õnnestunud tegemisi jätkus kolmele päevale ning kiidusõnu ja rahulolu jagus omandelt ja külalistelt. Vallavalitsuse nõunik Enno Kaare ütles oma hinnangu andmiseks ühe, kuid väga tähendusriikka sõna: „Fantastiline.“

Väga ilusasti oskas öelda ka Muhu koolitüdruk Kaia: „Raske oli kodust ära tulla, aga raske on ka siit minna.“

Külalised lahkusid Kihnust heade muljetega ja täitus ürituse eel avalikult välja öeldud salasoo – koolide folklooripäevad saavad järgmisel aastal jätku – teatepulga võttis üle Muhu põhikool.

„Ma ei tea, kas mind võe-

Fotod: Evi Lepa

Kihnu koolipere tervitas sadamas külalisi pillimänguga, nagu ikka.

takse Muhu saarele vastu või saadetakse tagasi, aga loodame, et järgmise aasta maikuus saame öelda: „Tere tulemast Muhusse!“,“ matrus Muhu õpetaja Anne Keerdi lõputseremoonial öeldud uudis aplausi ja hõigetesse.

Hiljem rääkis õpetaja Anne, et talle kangesti meeldis, kuidas tema õpilased ürituse rändlippu vastu võttes talle sosistasid: „Õpetaja, ärev tunne on.“

Muusikaõpetaja ja huvijuht Anne rääkis, et talle meeldis

Kihnus kohe kõik – laulmine, tantsimine töötoad, kogu Kihnu saar ja olustik, kihnu kõrdid, toredad kokad Talvi ja Merike ja nende keedetud söök. „Kogu vastuvõtt oli hästi külalislähke ja siinne keskkond tekitas hoopis teistmoodi tunde – eks sellepärast ütles ka laps, et raske on ära minna,“ mõtiskles ta. Oluline ja tore oli tema meelest ka see, et ta sai korraks kihi kultuuri sisse minna ja sellest pisikese aimduse. „Sain targemaks kogu sel-

lest rikkusest, mis kihnu naisel on,“ rääkis ta. Seepärast ostis Anne kaasa ka kihnu kõrdi, kuigi lisas naerdes, et Muhu saarel ta seda küll selga panna ei saa.

Kiitus vastu võtta!

Muhu lastel olid toeks memmed – tantsurühm Muhu Ätses, mille liikmed Kihnus olemist mõnuga nautisid. „Kui öeldakse, et Muhus puhkab aeg, siis siin puhkab aeg veel rohkem,“ kõrvutasid nad. Muhus segab aja

Kodusaarel panevad muhulased harva oma kaunid rahvarii-ded selga.

Muhu memmed lasevad Kihnus ajal peatuda.

Ivo proovis järgi, kuidas villakraasimine ja vokiga ketramine käib.

Küllil on ühtemoodi osav ürituse korraldamisel ja lamba pügamisel

peatamist praamiaegadel saart läbiv autodevoor. Kihnus avaldasid naistele muljet uued ja kaunid rahvama ja ja muuseum ning kõrte kandvad naised. „Kui me Muhus läheksime siilikuga poodi, hakatakse sosistama, et kuhu see jälle läheb, kindlasti kuhugi esinema,“ rääkisid memmed.

Saaremaal asuva Mustjala põhikooli õpetajad Helje Raaper ning Tiiu Lõhmus kiidavad ürituse korraldust.

„Müts maha Kihnu kooli ees - super saar ja super kool. Kogu kollektiiv on tegevuses ja hoiab väga ühte ja tunded, et kui midagi on vaja ära teha, siis tehakse ühiselt ära,“ rääkisid õpetajad Helje ja Tiiu, lisades, kuidas tuntud tantsuõpetaja Ernst Idla ütles teisi tunnustades alati: „Kiitus vastu võtta!“

Rohkesti kiidusõnu lausisid ka Prangli koolijuhataja Tiinamai Kesksaare ja muusikaõpetaja Tiina Piirisaar.

„Kõige toredam oli, et meid võeti vastu viulimänguga – see tõi lausa pisara silma. Hämmastav, et siin kõik mängivad pilli, suured ja väikesed,“ rääkis muusikaõpetaja. Talle meeldis ka see, et aeg oli kogu aeg planeeritud ja tegemisi jätkus. Ta lubas, et kingituseks saadud Kihnu laste lauluvihikust hakatakse kohe laule õppima. Ka piisike Prangli kool on valmis tulevikus pärimuskultuuripäevi korraldama, aga siis,

kui ollakse suuremate koolide üritustel ära käinud ja korraldamist õppinud. „Pranglil küll sellist oma kultuuri ei ole, aga mida väiksemale lapsele folklooripisikut süstida, seda parema tulemuse see annab,“ leidis Tiina Piirisaar.

Vägevad muljed ja emotsioonid

Mida siis folklooripäevadel tehti? Esimesel õhtul oli rongkäik sadamast rahvama ja juurde, kus peeti ühist lõkkeõhtut ja söödi igale saarele omast, rahvuslikku toitu.

Menükaks kujunesid laupäevased töötodad. Palju jalakeerutajaid kogunes Veera juhendatud tantsutuppa ja Ly regilaulutuppa.

Annika juhitud käsitöötoas olid tüdrukud lausa järjekorras, sest kõik tahtsid paelapunumist, eriti südamekujulise paela punumist, õppida. Vokk ja villakraas pakkusid samuti huvi.

Poisid kogunesid Soometsa Mikhli ümber, kes õpetas mutirakendamist, võrgusilma kudumist ja supakulli põhja kudumist. Kuigi Mihkel ise naeris, et keda see tõsine töö ikka huvitab, värvilised lõngad on ikka palju lähedamad, olid mitmed poisid ja täiskasvanud õhinaga asja juures. Mikhli töötuba kujunes vahepeal integreeritud õppeks, Kihnu lapsed

Tantsude õpituba kujunes hoogsaks ja lustlikuks. Omi tantse õpetasid kõik osalejad.

Aru Mitta maalid räägivad armastusest mere vastu

Maikuu lõpus avati Kihnu muuseumis Aru Mitta maalinäitus - piltidesse oli küpses eas maalimist alustanud kalur pannud oma armastuse mere vastu.

Möödunud aasta jõulukuul lahkunud Mihkel Türk (Aru Mitta) võttis pintsli kätte veidi üle aasta enne oma surma, kuid selle lühikese aja jooksul jõudis ta maalida 25 pilti, mis muuseumis terve tootäie enda alla võtavad.

Mihkli lesk Eevi rääkis, et küpses eas maalima hakanud mees tegi esimese töö oma tütrele Malvele kingituseks. See oli palju rohkem kui lihtsalt maal – Mihkel lasi sepal taguda ankru ja maalilis päästerõnga kujutise sisse laeva ja mere „Ta aina muutis ja tegi seda mitu korda ümber, enne kui rahule jäi ja tütrele kinkis,“ meenutas Eevi. Paraku hävis isa kingitus Malve Jõgevamaal asunud maja põlengus ja sellest jäi järgi vaid ankur. Õnneks palus Mihkel ülemöödunud jõulude ajal oma esimesest tööst pilti teha, jäi ka ise pildile ja see foto on ka muuseumis avatud näitusel koos kunstniku tutvustava tekstiga. „Sellest maalist on jäänud kena mälestus koos Mikiga,“ rääkis Eevi.

Pärast esimest tööd hakkas Mihkel sagedasti maalima – kõigepealt tulid pildid laevadest ja merest, aga ka kõikidel järgmistel pildidel on killukesi Kihnust - meri, loodus, linnud, kalad, Linaküla jaanituli, kihnu rahvariides naised, oma kodu kassid.

Loomulik anne

Kunstiõpetajast Eevi imestas, et mehel polnud ju mingit kunstialast haridust, ta lihtsalt istus kodus vaiba peal ja joonistas mälu järgi. „See oli loomulik anne, mille ta pani pildi peale. Neil inimestel siin on kõigil liikumine sees – kes mängib pil-

Foto: Kuraga Mari

li, kes tantsib,“ näitas Eevi pilti, millel kujutatud Linaküla ranna jaanipäev. Seesama meeolukas pilt meeldib ka näituse koostajale Noodi Maiele kõige enam.

Eevile meeldivad laevapildid. „Mõtlen, et minu lemmik on see,“ osutas ta ühele neist. „Need laevad on tal ju võrdemisi ühtemoodi, erinev on taevast, meri ja lained, aga need on ilusasti välja tulnud,“ leiab Eevi. Kuigi sellest otseselt juttu ei olnud, arvab Eevi, et ka mehele endale meeldisid kõige rohkem laevapildid. „Meri oli tema elu ja armastus.“

Eevile meeldib ka üks ümarmargune mereteemaline maal, millel on kodus kindel koht olemas. Naine remontis ühe toa mehe sünnipäevaks mereteemaliseks, kuid sellest sai tema enda tuba. „See pisikene ja armas maalikene sobib sinna,“ leidis ta.

Kunstiõpetajast abikaasalt Mihkel tavaliselt nõu ei küsinud, vaid joonistas nii, nagu ise tahtis ja tundis. Ka Eevi ei pressinud oma arvamus peale – talle mehe maalid meeldisid. „Mina õpetan ikka neid, kes õppust võtavad,“ naeris kunstiõpetaja.

Õnnelikult elatud elu

Ka Kihnu naine koos rahvariietega on hästi välja tulnud, naine imestab, kuidas ta oskas nii hästi ja täpselt riideid ja mustreid joonista-

da. „Need narmad siin rätkul on nii õrnad, nagu olekski päriselt. Samuti on sukamustrid ja pärlid, nagu olema peavad,“ kiitis ta.

Kuigi maailma hakkas Mihkel hilises eas, oli Eevi mehe kunstnikuannet varemgi märganud. Pintsli ta küll polnud varem kätte võtnud, aga naine oli näinud, kuidas mees pliitsiga paberile naisenägu joonistas. Ka kodu-

aias meeldis talle meisterdada, näiteks tegi ta naisele lillekastid, mille servadele ja külgedele põletas sisse lihtsad mustrid.

Kui poeg Kaspar oli veel mudilane ja Eevi talvel koolis tööl, oli isa pojaga kodus ja meisterdas laevamaketi. Umbes 30 aastat tagasi tehtud laev on hästi säilinud ja seda saab samuti muuseumis näha. „Ta oli ise lihtne kalur, kuid ega tal mingit meharidust polnud, võib-olla ta mõtles, et poisist saab remeemes,“ mõtiskles Eevi.

Eevi on elanud koos abikaasaga õnnelikku elu. „Kahju on, et teda enam pole, aga ma arvan, et võin oma eluga rahul olla. Kõike oskas ta teha, end riidesse panna, süüa teha. Merd ta armastas ja iga päev käis merel,“ rääkis Eevi, kes tihti mehega kaasas käis, paadis päikest võtis või mehel abis oli.

Anu Saare

Näituse autor Aru Mitta

◆ Mihkel Türk (Aru Mitta) sündis 19. oktoobril 1942. a. Kihnus Mõisakülas Aru talus Aru Manni ja Jõnnu keskmise pojana.

Kogu oma elu on ta töötanud ja elanud Kihnus. Juba noore meheks oli tal suur unistus endale maja ehitada ja 20-aastaselt hakkas ta oma unistusi täide viima. Maja valmis 1964. aastal.

Üle kõige armastas Mihkel merd ja kalapüüki merel. Vabadel hetkedel meeldis talle pilli, lõõtsa või akordiooni, mängida ja puutööga tegeleda, puust midagi välja nikerdada, näiteks pojale tehtud laeva.

Aasta enne surma hakkas Mihkel maalima. Esimesed maalid hävisid tütar Malve maja põlengus veebruaris 2010.

Mihkel suri 11. detsembril 2011. a. merel oma paadis rasket tööd tehes, lamu täis mutte välja sikutades.

Foto: Hilma Kerkak

Pärnumaa laste laulupeol

◆ Pärnumaa laste laulupidu peeti kolmandat korda (2008, 2010 ja 2012) Saarde vallakeskuses Kilingi-Nõmmel. Peo korraldusjuht, MTÜ Pärnumaa Rahvakultuuri Keskseksi esinaja Kati Põldots mainis, et see oli esimene kord, kui ilm alt vedas ja laululastest kolmandik koju jäi.

“Õpetajad on hästi kogenud, käinud lastega suurtel laulupidudel ja teavad, mida ilma vastu kaasa võtta,” rääkis Põldots. “Aga erilise pai teen Kihnu koolile, kes tuli täiskoosseisus, 19 õpilase ja kolme õpetajaga, kuigi hommikul oli tugev tuul, et kahtlesin, kas nad üle mere saavad.”

Pärnu Postimees

Tallinnas Raekoja platsil

◆ 9. juunil avas pealinn Tallinn Raekoja platsil suvi läbi kestva festivali Ava Lava, mis tutvustab linlastele ja turistidele Eesti eri paiku. 9. ja 10. juunil olid Lääne-Eesti päevad.

Kohe pärast abilinnapea tervitust oli lava 30 minutit Kihnu laste päralt, kes laulsid, tantsisid ja mängisid pilli.

Pärast kontserti organiseerisid korraldajad lastele külas-käigu Kadriorgu MiiMillaManda villasse.

MAI-JUUNI VALLAVALITSUSES

◆ Ivo Alasele väljastati projekteerimise tingimused üksikelamu abihoo-ne püstitamiseks Linaküla küla Oga katastriüksusele;

◆ AS-le Kihnurand väljastati ehitusload saunale, kohvikule ja infopunktile Linaküla küla Hülge katastriüksusel, ehitusload köök-söögisalile ja üheksale kámpingu majakesele Linaküla küla Pähkli katastriüksusel, kirjalik nõusolek kanalisatsioonirajatise rajamiseks Hülge ja Pähkli katastriüksustele ja kirjalik nõusolek veevarustusrajatise rajamiseks Linaküla küla Hülge, Pähkli ja Rannakao katastriüksustele;

◆ Osaühingut Kihnu Puukoi toetati 2300 euroga ettevõtte toomishoonesse puidukuivatamiseks vajaliku tehnoloogia soetamisel;

◆ Määrati üks hooldaja;

◆ Kihnu Kooli Pärimuskultuuri Päevade korraldamise tarbeks eraldati valla eelarve reservfondist 1300 eurot;

◆ Korraldati lihtmenetlusega hange „Hambaraviteenuse osutaja leidmine“;

◆ Kihnu vallale väljastati ehitusluba Vallakao puurkaev-pumbamaja ja teravisekeskuse vahelise veetorustiku re-

konstrueerimiseks;

◆ Kihnu vallale väljastati ehitusluba Suaru sadama kai rekonstrueerimiseks ja tehnosüsteemide rajamiseks Lemsí küla Suaru sadama ja Tankla katastriüksustel;

◆ SA Põhja-Eesti Regionaalhaiglale anti nende alluvuses oleva Kihnu Era-korralise Abi Üksuse ülesannete täitmiseks käesoleva aasta lõpuni kasutusse Kihnu tervisekeskuses asuv ruum;

◆ Tunnistati nurjunuks lihtmenetlusega hange „Hambaraviteenuse osutaja leidmine“;

◆ Korraldati taas lihtmenetlusega hange „Hambaraviteenuse osutaja leidmine“;

◆ Evald Lillesele väljastati kasutusluba Linaküla küla Kastani katastriüksusel asuva saun-aida kasutamiseks majutushooneena;

◆ Elion Ettevõtted AS-ile tehti ettekirjutus Kihnu vallas Lemsí külas ebaseaduslikult ehitatud kasutusloata rajatise kasutamise lõpetamiseks;

◆ Seati sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Linaküla küla Sassi katastriüksusele elektriliitumisehitise rajamiseks

ning väljastati Elektrilevi OÜ Lääne piirkonnale projekteerimise tingimused;

◆ Jaanus Kott'ile väljastati kirjalik nõusolek puurkaevu ehitamiseks Sääre küla Uustalu katastriüksusele;

◆ Johannes Leas'ele väljastati kirjalik nõusolek puurkaevu ehitamiseks Lemsí küla Läänemetsa katastriüksusele;

◆ Keelduti majutusettevõtte registreerimisest;

◆ Korraldati lihtmenetlusega hange „Linaküla tee pindamine“;

◆ Kinnitati Kihnu Kooli hoolekoogu koosseis: liikmed Mihkel Leas, Erle Oad, Elme Männi, Ago Laos, Ülle Püüa, Raili Laos, Anneli Martson ja Kristel Nazarov;

◆ Lihtmenetlusega hange „Linaküla tee pindamine“ edukaks pakkumuseks tunnistas OÜ Hiiu Teed pakkumine;

◆ Elektrilevi OÜ-le väljastati ehitusluba elektriliitumisehitise rajamiseks Linaküla küla Sassi katastriüksusele;

◆ Muudeti Kihnu Vallavalitsuse 24.05.2012 korraldusega nr 55 kinnitatud hankedokumente.

Miks lapsetoetus mõnikord väheneb?

16 - 19 aasta vanustele lastele säilib õigus lapsetoetusele üksnes õppimise korral ja toetust makstakse õppeaasta kaupa.

Pensioniametid kontrollivad iga uue õppeaasta alguses õppimistingimuse täitmist haridusameti õppurite registri alusel ja toetuse maksmisperiood määratakse antud õppeaasta lõpuni. Teatavasti kestab õppeaasta üleminekuklassides (-kursustel) 1. septembrist kuni järgmise aasta 31. augustini.

Kuid kui laps lõpetab põhikooli, gümnaasiumi või kutseõppeasutuse, lõpetatakse peretoetuste maksmine kooli lõpetamisele järgnevalt kuust (valdavalt on see juulikuus).

2012. aastal on lapsetoetuse suuruseks iga lapse koh-

ta 19,18 eurot kuus, kui peres on üks või kaks last. Kui peres on kolm või enam last, siis kolmanda ja iga järgneva lapse kohta makstakse lapsetoetust 57,54 eurot kuus.

NB! Lastetoetuse suuruse määramisel ei saa iga kord aluseks olla laste sünnipärane järgnevus – pere esimene, teine, kolmas jne laps, vaid toetuse suuruse iga lapse kohta määrab asjaolu, mitu lastetoetusele õigust omavat last parajasti peres on.

Selgitame järgmise näite varal:

Peres on 3 last, kaks esimest last saavad lastetoetust 19,18 eurot kuus ja kolmas laps saab 57,54 eurot kuus.

Pere esimene laps sai 16-aastaseks ja lõpetab juunikuus põhikooli. See tähendab, et alates juulikuust on

peres kaks lapsetoetusele õigust omavat last ehk alates juulikuust saavad pere ülejäänud lapsed (nii teine kui ka kolmas laps) mõlemad lapsetoetust 19,18 eurot kuus.

Kui pere vanim (16-19 aastane) laps, kes juunikuus lõpetab kooli, jätkab õpinguid sama kalendriaasta sügisel uuel õppeaastal, jätkatakse talle lapsetoetuse maksmist ja tal on õigus tagasiulatavale lapsetoetusele ka juuli- ja augustikuust eest.

Sellest tulenevalt on taastatud olukord, et ka juuli- ja augustikuus oli peres kolm lapsetoetusele õigust omavat last ning pere kolmandale lapsele makstakse välja vaheraha 38,36 eurot (57,54 – 19,18) juuli- ja augustikuust eest.

Sotsiaalkindlustusamet

Peretoetuste maksmine 16-aastastele ja vanematele õppuritele

16-aastastele ja vanematele lastele, kes lõpetavad tänavu põhikooli, gümnaasiumi või kutseõppeasutuse, lõpetatakse peretoetuste maksmine alates kooli lõpetamisele järgnevalt kuust.

Kui õpinguid jätkatakse samal kalendriaastal niisuguses õppeasutuses, kus õppimine annab õiguse peretoetustele, siis makstakse suvekuudel saamata jäänud toetus välja tagantjärele ning jätkatakse igakuist maksmist kuni õppimise lõpetamise või 19-aastaseks saamiseni.

Igal lapsel on õigus lapsetoetusele kuni 16-aastaseks saamiseni.

Toetuse suurus pere esimesele ja teisele lapsele

2012. aastal on 19,18 eurot kuus ning pere kolmandale ja igale järgmisele lapsele 57,54 eurot kuus.

Lapsel, kes õpib põhikoolis, gümnaasiumis või põhihariduse baasil kutseõppeasutuses või kes on põhihariduseta ja õpib kutseõppeasutuses, on õigus lapsetoetusele kuni 19-aastaseks saamiseni.

19-aastaseks saamisel makstakse toetust õppeaasta lõpuni.

Kui laps pärast 16-aastaseks saamist ei õpi, siis ei ole tal ka õigust lapsetoetusele.

Nii lõpetatakse lapsetoetuse maksmine alates juulikuust väga paljudele tänavu põhikooli, gümnaasiumi või kutseõppeasutuse lõpetanud 16-aastastele ja vanematele lastele.

Kui õpinguid jätkatakse samal kalendriaastal õppeasutuses, kus õppimine annab õiguse peretoetustele.

Pärast Eesti hariduse infosüsteemist õpingute jätkamise kohta andmete saamist makstakse suvekuudel saamata jäänud toetus välja tagantjärele ning jätkatakse igakuist maksmist kuni õppimise lõpetamiseni või lapse 19-aastaseks saamiseni.

Kui 16-aastane laps asub õppima välisriiki, siis peretoetuse saamiseks peab lapse Eestis elav perekonnaliige esitama pensioniametile välisriigi vastava õppeasutuse tõendi, millest selguks, et laps jätkab õpinguid.

Sotsiaalkindlustusamet

MAI VALLAVOLIKOGUS

◆ Toimus Kihnu valla 2012. aasta eelarve esimese lisaeelarve I lugemine;

◆ Anti Maa-ametile volitus aadressiandmete süsteemi infosüsteemis teatud tegevuste teostamiseks;

◆ Kinnitati 4-liikmeline revisjonikomisjon koos esimeses Johannes Leas, aseesimees Toomas Pajula ja liikmed Mihkel Leas ja Maire Havik.

Ulatage Kihnu koolile abikäsi

◆ Kihnu koolil on tänavu ümmarguste tähtpäevade aasta.

Täitub 235 aastat koolihariduse andmisest Kihnus, 120 aastat tagasi avati Kihnu esimene kool ning praegune koolihoone sai 40-aastaseks.

Kolm ümmargust täärminit lausa!

Selle puhul tähistab kool tänavust tarkusepäeva 1. septembril eriti pidulikult koos vilistlaste ja külalistega ning mitmete tegevustega.

Palume kõikidel Kihnu inimestel, kellel on kooliajast toredaid mälestusi, lugusid, nalju, vimkasid ja muud sellist, andke nendest teada.

Mälestuste kogumisega tegelevad Kolde Külli (5 346 4736), Noodi Maie (5 347 3867) ja Sarapuu Silvi (527 0078).

Võite oma meenutused kirja panna või helistada ja rääkida, kuidas teile rohkem sobib. Samuti on oodatud vanad fotod – need saate kindlasti tagasi.

Samas ootame lahkeid Kihnu kalureid, kes 1. septembriks kalasupi jaoks kala kingisid, ja naisi, kes oleksid valmis oma kulul leiba või saia küpsetama.

Leivaküpsetajad ja kalapüüdjad, andke oma abisoojust teada Anule telefonil 514 5223.

Manija võõrustab väikesaari

◆ 29. juunist – 1. juulini toimuvad järjekordsed Saarte folklooripäevad, mis on suunatud just Eesti saarte kogukondadele ja Eesti saarte kogukondade sõpradele ja fännidele.

Sel korral on võõrustaja Manija saar. Kokku tuleb Eesti saarte aktiiv, eriti naised, kuna üritus on välja kasvanud Eesti saarte maa-naiste kokkutulekutest.

Varasemad folklooripäevad erinevatel Eesti saartel on andnud ülevaate saarerahvaste riietusest, pulmakommetest, käsitööst, kala tervislikkusest ja selle tarbimisest jne. Selle aasta folklooripäevade teema on „Vanad seltskonnatantsud – ehe pärimus ja kogukonna traditsioon“. Kavas on anda uus hingamine mõnele ammu unustatud vanale tantsule, loengud, töötoad, mokalaat ja palju muud, mis kõik on tasuta.

Üritus saab alguse 29. juunil 22, kui avatakse tantsude õpituba, mida juhendavad Järsumäe Raina ja Reena. Pillidel toetavad neid Raido Koppel, Jaanus Põlder ja Olavi Kõrre.

Laupäeval on võimalik kuulata ERMi juhtivteadur Kristel Rattuse loengut esivanemate elustiili sarnasustest ja erinevustest Eesti väikesaartel. Folklorist Ingrid Rüütel räägib ja näitab tantsimise tavasid Kihnus. Avestud on näitus „Kihnu Naastõ tänävetalinõ tüe sii-ning sialpuõl merd“. Kes näha ning kuulda tahab, mis tegelikult toimub, peab ise kohale tulema.

Aga selleks, et üritus korralda läheks, peab olema haid sõpru ning toetajaid. Üritust toetavad sel korral Eesti Kultuurkapital, Eesti Kultuurkapitali Pärnumaa Ekspertgrupp, Rahvakultuuri Keskuse kultuuriprogramm „Kihnu Kultuuriruum 2011-2014“, EAS-i Kohaliku Omaalgatuse Programm ja Tõstamaa vald. **Vanajüri Marika**

Tuli vällä “Meite mieste aasta 2013”

Kihnu Instituut annab tiada, et meite tulõva aasta kaalender ond valmis ning juanipääväst alates suab sedä osta Kihnu muusiumist, Kihnu puõest, Manõja suarõkeskustõst ning Uiõ Kunsti Muusiumist Pärnus.

Sellekorra ond kaalender pühendet Kihnu mieste elule ning tüele küll mua, küll mere piäl. Lisalehte piäl ond kirjas kuulsamatõ kihnlastõ eluluud, tuntutõ ulkas kua vähätunnustat ülempreester Tälle Mitta, Manõja puagivaht Riida Juku, puadimeister Kallase Mitta, Vabadussõja sõdurid Lepiku Jaska, Sarabu Jass, Tika Jurka ning Karjamua Juan.

Värvipildid tegi Kasõ Mark, ajalulisõd votod ond Kihnu muusiumist, Eesti meremuusiumist, ERMist, erakogodõst.

Ette paelu abistasid meiti Noodi Maie, Pärnä Veronika, Koldõ Külli ning Timu Endel.

Ette suurõd tänüd kõiki-

lõ, kissi instituudi setsmen-dä kaalendri tegemist toetasid!

Kasõ Mark

Eesti vabaõhumuuseum kogub Kihnu majade (elu)lugusid

Kihnus algasid 14. juunil välitööd, mille käigus dokumenteeritakse taluarhitektuuri ja kogutakse sellega seotud pärimust.

Kihnu saarel on varem hulgiseltrahvapärimumskogutud ja etnograafilisi välitõid tehtud, kuid sinne taluarhitektuur ja külakeskkond on siiani saanud kahetsusväärset vähe tähelepanu.

Välitõid veab Eesti vabaõhumuuseum koostöös Kihnu muuseumi ja Kihnu vallavalitsusega. Töödest võtavad osa Eesti kunstiakadeemia, Tallinna ülikooli ja Tartu ülikooli tudengid ja teadurid. Kihnul viibitakse 14. - 16. juunini, 25. juunist 5. juulini ja 2. - 10. augustini.

Tööde käigus uurime Kihnu ehituspärandi kujunemist, ajalugu ja tänapäeva läbi mitme omavahel tihedalt põimunud teema.

Peamine huvi langeb olemasolevate talukohtade ja hoonete algus- ja eluloole. Huvitav oleks näiteks teada saada, millal on siinsed majad ehitatud, kust on pärit ehitamiseks kulunud materjal ning kuidas ja kelle abiga see hooneks on saanud.

Samuti seda, milliseid värve on seinte ja katuste puhul eelistatud, mida on ehitamisel tähtsaks peetud. Meid huvitab aga ka see, mis on juhtunud tänaseks kadunud majadega.

Hoonete kõrval vaatame teise suurema teemana taluõuesid ja aedu: kuidas need tänapäeval välja näevad ja milliseid taimi kasvatatakse. Kogume lugusid sellegi kohta, millised aiad varem välja nägid.

Ühtlasi palume kihnlaste abi ajaloolise fotomaterjali kogumisel. Vanad fotod skaneeritakse välitööde perioo-

dil kas talus koha peal või paari päevajooksul ning originaalid tagastatakse nende omanikele.

Välitööde käigus kogutud materjali säilitatakse Kihnu muuseumis ja Eesti vabaõhumuuseumis.

Lisainfo saamiseks võib ühendust võtta välitööde koordinaatori Rasmus Kasega telefonil 502 4265 või e-posti teel rasmus@evm.ee. Rasmus on Eesti vabaõhumuuseumi maa-arhitektuuri keskuse teadur.

Välitööd toimuvad programmi „Kihnu kultuuriruum 2011-2014“ ning Kesk-Läänemere programmi INTERREG IV A projektide HEALTH ja FaBBi ning Kihnu vallavalitsuse toetusel.

Igal majal on oma hing ja iga ehituskivi või palgi taga võib peituda põnev lugu.

Kadi Karine,

Eesti vabaõhumuuseumi teadur

Tuuleenergeetikast

Juunist augustini saab tutvuda Pärnumaa tuuleenergeetika teemaplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandega.

Pärnu maavanem Andres Metsoja võttis 5. juunil vastu ja suunas avalikule väljapanekule kogu maakonna maismaa-ala hõlmava tuuleenergeetika teemaplaneeringu, mille eesmärgiks on määrata alad, kuhu saab Pärnu maakonnas tuulikuparke rajada.

Teemaplaneeringut koostatakse üheaegselt ja koostöös Saare, Hiiumaa ja Lääne maavalitsustega.

Avalikuks väljapanekuks esitatud planeeringulahenduses on fikseeritud tuuleenergeetika ruumilise arengu põhimõtted, elektrituulikute rajamiseks sobilikud maaalad (arenduspiirkonnad), elektri ülekandeliinide põhimõttelised asukohad ja planeeringu elluviimise võimalused, sh ettepanekud kompensatsiooni-mehhanismideks kohalikule kogukonnale.

Maakonnaplaneeringuga on kavandatud 12 elektrituulikute arenduspiirkonda maakonna seitsmesse val-

da: Audrusse, Halingasse, Saardesse, Saugasse, Torisse, Varblasse ja Vändrasse.

Pärnumaal on tuulikuparkideks planeeritud kokku 4853 ha. Nende asukohtade valikul on lähtutud erinevatest kriteeriumist, elumistest on tuulikupargid planeeritud 1 km ja suurematest asulatest 2 km kaugusele. Tuulikute arv ja nende paiknemine konkreetsetes tuulikupargis, võimalikud mõjud ja leevendusmeetmed selguvad maakonnaplaneeringule järgneva, ehitamise aluseks oleva, kohaliku omavalitsuse detail- või üldplaneeringuga. Maakonna teemaplaneeringu elluviimisega ei kaasne eeldatavalt riigipiiristest mõju.

Teemaplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik väljapanek toimub 14. juunist kuni 9. augustini 2012. Sellel ajavahemikul tööpäevadel ja töötajate jooksul (v.a Sauga vallavalitsuses 9.-29. juuli) saab paberikandjal planeeringumaterjalidega tutvuda Pärnu maavalitsuses ja Pärnumaa kõikides vallade ja linnakeskustes, sh Kihnu vallavalitsuses.

Elektrooniliselt on planeeringumaterjalid kättesaa-

davad Pärnu maavalitsuse www.parnu.maavalitsus.ee ning Kihnu valla veebilehel www.kihnu.ee. Kogu avaliku väljapaneku kestel on igapäev õigus esitada kirjalikke ettepanekuid ning vastuväiteid Pärnu maavalitsuse postiaadressile Akadeemia tn 2, 80088, Pärnu või elektronpostiga aadressile mv@mv.parnu.ee. Samuti saab ettepanekuid ning vastuväiteid esitada Kihnu vallavalitsuse postiaadressil Linaküla küla, Kihnu vald, 88003 Pärnumaa või e-postil info@kihnu.ee.

Teemaplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik arutelu toimub 18. septembril 2012 kell 14 Pärnu maavalitsuse 2. korruse saalis.

Teemaplaneeringu algataja ja koostamise korraldaja on Pärnu maavalitsus (kontaktisikud Tiit Pärn, tel 4479761 ja Raine Viitas, tel 4479762), kehtestaja Pärnu maavanem. Planeeringu koostamise konsultant ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviija on OÜ Hendrikson & Ko (Raekoja plats 8, 51004, Tartu, hendrikson@hendrikson.ee, tel 7409800).

Sigatsuaru sadama detailplaneeringu avalik arutelu

◆ Sigatsuaru katastriüksuse detailplaneeringu eskiislahenduse avalik arutelu on 22. juunil kell 12.00 Kihnu rahvamajas.

Planeeritava ala kogupindala on 2,46 ha.

Detailplaneeringu eesmärgiks on olemasoleva laetri arendamine väikesadamaks. Maaüksust ei jagata.

Maaüksusel kavandatakse maakasutuse sihtotstarbe muutmist tootmismaaks, määratakse sadamarajatiste asukohad, hoonestusala(d) ja mahud ning olulised arhitektuurilised nõuded, juurdepääsude ja tehnovõrkude vajadus ning paigutus, jäätee mahasõidu asukoht, keskkonna- ja heakorratingimused.

Detailplaneeringu eskiislahendusega saab tutvuda Kihnu vallavalitsuses igal tööpäeval kell 8-16 ja veebilehel www.kihnu.ee rubriigis Dokumendid - Detailplaneeringud.

Ettepanekuid ja vastuväiteid saab esitada Kihnu vallavalitsusele aadressil Linaküla küla, Kihnu vald, 88003 Pärnumaa või e-postil info@kihnu.ee.

Kihnu vallavalitsus

TEADE

◆ Kodakondsus- ja migratsioonibüroo ametnikud sel aastal siiski Kihnu ei tule, kuna inimesi, kellel oli vaja dokumenti vahetada, registreerus ainult üheksa.

Neil, kes tervislikel põhjustel pole võimelised Pärnusse minema, aitab dokumente vormistada sotsiaalametnik.

Kihnu vallavalitsus

Mai keskel toimunud teisel õppepäeval Räime-West jagus tegevusi nii suurtele kui ka väikeste erinevates töötubades ja loengutel. Külalastajaid oli üle tuhande - nii Eestist kui välismaalt. Kõige kaugem külaline oli Prantsusmaalt. Õppepäeva läbiviimist toetasid Liivi Lahe Kalanduskogu ja Euroopa Liidu Kalandusfond ning Tõstamaa vald. Fotod: Ülle Tamm

Koolipere kolmepäevane ekskursioon viis Narva välja, kus linnuses, on üllatust, oli äre peidetud Lenin. Nõukogudeaegset sümbolikat võis sealkandis palju kohata.

Klaid, mis sa sealt veest otsisid? Märjaks said ju!

Kohtla-Nõmme kaevandusmuuseumi hoovil mahtusime kõik kopa sisse lahedasti ära. Fotod: Keneth

Rakvere linnuses tegime läbi öise kummitusejahi ja külastasime piinakambrit. Kummitus Pontu ilmutas end ikka ka.

Ratturid kihutavad Kihnus

1. juulil kihutavad ratturid esmakordselt Kihnu teedel, kui Kihnu jõuab Püha Loomaaia Veterani-de velotuur.

Pärnu Spordi Meelelahutuse- ja Meeleheite Klubil Püha Loomaaed on pikk minevik, mille üheks lahutamatuks osaks on viimased 20 aastat olnud igasuvine kirikuvene sõit Kihnu saarele.

Klubi peamiseks eesmärgiks on rattaspordi arendamine ja propageerimine Pärnumaal ning noortesporti edendamine, mistõttu toetatakse igati Pärnu Kalev Spordikooli jalgrattaosakonna te-

gevust. Seetõttu korraldab klubi lisaks meelelahutuslikule üritusele aastas nelja rattavõistlust Pärnumaal – Pärnu Tänavasõitu, Püha Loomaaia Rattarallit, Veterani-de velotuuri ja Jõulumäe Rattamaratoni. Enamik 50st klubi liikmest osalevad aktiivselt erinevatel Eestis toimuvatel rattavõistlustel.

Selle aasta sünnipäevahõnguline, 15 korda toimuv Püha Loomaaia Veterani-de velotuur leiab aset 29. juunist 1. juulini. I etapp sõidetakse 29. juunil Jõulumäel, II etapp 30. juunil Audru vallas ja 1. juulil lõpetatakse velotuur III etapiga Kihnus, mistõttu

on tuuri nimeks Muajõlma I Kihnu velotuur.

Velotuuril on starti oodatud kõik ratturid alates 35 eluaastast. Sel aastal on startidjoonele oodata ligi 70 ratturit, kelle hulgas nimekad ja varem ka velotuuri võitnud Sergi Olivson, Toomas Kirsipuu, Kalev Vist. Rattavõistluste mõttes eksootiline asukoht Kihnu toob kohale arvuka pealtvaatajaskonna osalejate perekondade näol.

Ratturid saavad Kihnu juba laupäeval, et pühapäevaseks sõiduks põhjalikult valmistuda. Start antakse ratturitele kell 13.00 Kura-

se baari lähistel ning suund võetakse sadamale (trass kaardina lisatud). Sõidetakse 8 x 4,9 km ringidel, millele jääb 1 kilomeetri pikkune kruusatee lõik, mis eraldab kindlasti terad sõkaldest. Huvitavaks kohaks pealtvaatajatele kujuneb kindlasti starti ja finiši ala, kus asub ka vahefiniš. Vahefiniš võetakse iga kahe ringi järel ning oodata on tulist heitlust lisapunktide eest. Võistluse eeldatav lõpp on kell 14.30. Seniks palume kõigilt mõistvat suhtumist võistlejatesse, et vältida õnnetusi.

Peeter Strikholm

Reede, 6. juuli

kell 12 festivali avamine sadamas. Pillilaste kontsert. Lõbusõidud merel, sukeldumine. Avatakse festivali territooriumi väravad, rahvusliku käsitöö ja toidu laat, avatud muuseumi näitus, söögikohad.

kell 14 seminar jõujaamas - *Allveearheoloogia*

kell 20 pidu. Tantsuks mängivad Tuulelöötsutajad ja Svjata Vatra

Laupäev, 7. juuli

kell 11 päeva avakõned
Avatakse näitused, meistrite õpitoad (võrgukudumine, varrastel kudumine jms), avatud vabaõhu kohvikud.

kell 11 - 15 Päästeamet pakub tegevusi:
Ennetuse infotelk – tule-ja veeohutusalane info, materjalid, mängud, kütteseadmete korrashoid
Ohutusteemaline lasteala – Päästekoor Nublu, ohutusülesanded ja –mängud lastele, õhupallid
Tulekustutiharjutus – iga soovija saab õppida tulekustuti kasutamist

kell 11.10 algavad kontsertesinemised

kell 11.15 folklooriansambel Kihnumua tervitus

kell 11.45 Kvinnfolki kontsert – külaviuldajad Ahvenamaalt

kell 12.15 laulukoor Poolkuu Kiviõlist

kell 13 Kihnu Jooksu start

kell 13.15 esineb K.O.O.R. Esitusele tulevad Kihnu pulmalaulude koorilaulu seaded.

kell 14 kalurite võistlused

kell 16-19 hingetõmbeaeg ja ettevalmistused öhtuseks peoks

kell 19 Kihnu tantsu õpituba

kell 19.45 Sassis sussid Saugast tervitavad kolme tantsuga

kell 20 pidu. Esinevad ansamblid Manija Poisid, Kihnu Poisid ja orkester Kentukid. Toimub ansamblite võistlus parima Kihnu bändi tiitlile. Kes on parim Kihnu meestelaulude laulja, kes on parim regilaulu tundja, aga kes on kõige ehedam esitaja? Konkursil saavad osaleda lisaks bändilauljatele kõik Kihnu mehed!

Reedel ja laupäeval soovijatele saare ekskursioonid!

Pühapäev, 8. juuli

kell 10 kirik – õnnistakse pidulikult sisse kiriku uus tornikiiver ning rist, järgneb jumalateenistus.

kell 12 surnuaiapäha

PILETIHINNAD: Festivali ala on piiratud, territooriumile sissepääs 2 €, kuni 18-aastased ja pensionärid 1 €. Sama pääse kehtib kõigil päevadel! Kihnu riietega (kört, troi) pääs festivali alale 1€!!! TASUTA pääsevad festivali alale mudilased ja PILLIGA PILLIMEHED!

Öhtused tantsupeod 4 €, kuni 18-aastased ja pensionärid 2 €, esinejad ja mudilased tasuta!

Korraldavad:

EESTI SAARTE FOLKLOORIPÄEVAD 2012

VANAD SELTSKONNATANTSUD – EHE PÄRIMUS JA KOGUKONNA TRADITSIOON

REEDE, 29. juuni
Kell 22 tantsude õpituba, kaasatoodud tantsude-mängude õpetamine ja õppimine. Öhtut juhivad Järsumäe Raina ja Reena, pillidel toetavad neid Raido Koppel, Jaanus Põlder ja Olavi Kõrre.

LAUPÄEV, 30. juuni

Kell 10 folklooripäevade avamine.
Kell 11 ERMi juhtivteadur **Kristel Rattus** räägib esivanemate elustiili sarnasustest ja erinevustest Eesti väikesaartel.

Kell 12:15 folklorist **Ingrid Rüütel** räägib ja näitab videot tantsimise tavadest Kihnus.

Kell 15-19 Manija saarekeskuses on avatud näitus „**Kihnu naestõ tänavetalinõ tüe sii- ning siäluõl merd**“, saab vaadata filme ja avatud on kõrdiääre, sääre- ja erinevate paelte tegemise õpitoad. Tooma talus on avatud **rahvariete näitus**.

Kell 21 eeskavad, osalevate saarte esindajate etteasted.

Kell 23 simman, tantsuks mängib ansambel **Manija Poisid**.

PÜHAPÄEV, 1. juuli

Kell 12 folklooripäevade lõpetamine.

AE!!!

MANILAI

TOETAJAD:

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Mitmed kutseõppeasutused on avanud õppegrupid täiskasvanutele programmi KUTSE raames.

Soovid omandada uut elukutset omaealiste, elukogenud inimeste grupis? Siin on sulle abiks programm KUTSE! 2012. aastal on 180 õppurit, kes on 25 või vanemad, omandamas kutseharidust eraldi õpperühmades seitsmes kutseõppeasutuses üle Eesti. Mitmed õppeasutused on valmis samuti õppegruppe avama just küpsemale õppijale. Seda võimalust saad kasutada, kui hariduse omandamine jäi aastate taha ning on minetanud oma funktsiooni, kuid nüüd oled motiveeritud leidma uut rakendust läbi uue kvalifikatsiooni omandamise, aga ei soovi asuda tavaõppesse koos noortega ning õppimine omaealiste inimestega ühes grupis oleks meelepärased. Programmi alusel õppimisele ei ole eelduseks varasem sarnane haridus, töötamine antud erialal või töötuse staatus. Oluline on vaid tahe õppimiseks.

Samas on endiselt programmi KUTSE raames võimalik jätkata varem alustatud õpinguid.

Kui sa oled kunagi katkestanud õpingud kutseõppeasutuses ning tahaksid need nüüd lõpetada, siis on programm KUTSE just sinule!

Kas ka sinuga juhtus nii, et majandussõitsengu ajal tundus töötamine mõistlikum kui õppimine ning praktikalt tagasi

INIMRESSURSI
ARENDAmise
RAKENDUSKAVA

Programm KUTSE õpingud katkestanutele ja täiskasvanud õppijatele
www.hm.ee/kutse
jatukutse@hm.ee

kooli sa enam ei jõudnud? Nüüd aga on olukord tööturul hoopis teine. Äkki kulaks lõputunnistus siiski ära?

See programm on suunatud sulle, kui oled õppinud kutsekoolis ja ajavahemikus 01.01.2000-01.09.2010 selle pooleli jätanud. Katkestamise põhjused pole olulised.

Huvi korral pöördu kutsekooli, kus sooviksid oma õpinguid jätkata.

Kui asud õppima programmi KUTSE alusel, siis on sul võimalik taotleda õppijatele ettenähtud õppetootust, sõidusoodustust ja koolilõuna toetust. Õpe on TASUTA!

Uuri oma võimalusi kohe! Kooli kontaktandmed leiad aadressilt www.hm.ee/kutse

Lisainformatsiooni saad ka telefonil 735 0382 ja e-posti teel aiivi.virma@hm.ee või jatukutse@hm.ee

Rahvamaja
tegemised ja
üritused

♦ 23. juuni **Jaanituli**

♦ 25.-30. juuni osalemine **Pärselja Noortelaagris**

♦ 29. juuni - 1. juuli osalemine **Eesti saarte folklooripäevadel Manijas**

♦ 10.-12. juuli osalemine **Pärnumaa Bändikoolide Päevadel**

♦ 14. juuli **Loodna taidlate kontsert** rahvamajas

esinemine **Pärnus kämping Konse** juubeliüritusel

♦ 21.-22. juuli Pärnumaa valdade **Rannamängud** Kihnus

♦ 25. juuli **Laheda valla segakoori kontsert** rahvamajas

♦ 27.-29. juuli **Kihnu-Ruhnu mängud** Ruhnus

Kihnu uudisõd kolivad pühapä umikussõ

Iäd kihnlasõd sii- ning siälpuõl merd!

Küsüsime üsã paeludõ kihnlastõ käest ning saemõ tiädã, et umikustõ raadiusaadõtõ kõegõ param aeg ond pühãbã umik.

Vikerraadiu ond meite edepanõkuga nõudus ning eenãkuu esimese pühãbã, 1. juuli umiku kellã 8.15-st olõmõ eetriss uut muõdi. Õhtasõd uudisõd jãevãd endesele aalõ - riede õhta kellã 17.05-st ning kordusõga sõdãüese.

Iäd kuulamist ning juurõmõtlõmist!

Kasõ Mark, toemõtaja

TEADE

Puit- ja kiviehitiste restauraatori erialal kutsekooli lõpetanud ehitaja otsib suvist praktikakohta ehitusabilisena mõnes kohalikus talus. Oskan olla abiks ehitustõõdel vundamendist katuseni, kuid eelistan tõid, mis on seotud vanade hoonete korrastamisega. Tasuks piisab õõmajast ja sõõgist. Tõõaeg kokkuleppel. Kõik pakkumised teretulnud.

Kontakt: Rasmus Kask, tel: 502 4265

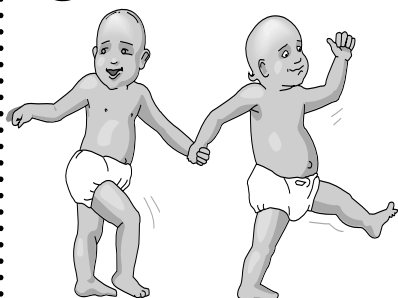
EAKAID SÕIDUTAB PEOLE JA KOJU KIHNU VALLA BUSS.

Buss sõidab reedel ja laupäeval - reedel kell 11 sadamasse, kell 16 koju. Kell 19 sadamasse, kell 01 koju.

Laupäeval kell 10 sadamasse, kell 16 koju. Kell 19 sadamasse, kell 01 koju!

Soovijatel palume märku anda Kuraga Marile telefonil 513 4555!

Õnnitleme!

Aadu Kairi ja Heiki perre sündisid 27. mail
kaksikutest tütred Kene-Ly ja Hebe-Ly Lehola!

Seidi Nazarova ja Tiit Kiigajaani perre sündis 13. juunil
poeg Sten Marten Kiigajaan!

Juulikuu sünnipäevalapsed

1. juuli

Juhan Aas (Mere) 74
Kaio Fridolin (Koidu) 50

3. juuli

Arvo Nalm (Endla) 50

4. juuli

Anna Vidrik (Lulli) 87
Katriin Kumpin (Siidu) 65

7. juuli

Heino Rääts 76

17. juuli

Liisa Nazarova (Därna) 74

24. juuli

Elisabet Talu (Rannametsa) 88

25. juuli

Ella Saare (Talmi) 71

27. juuli

Tiia Kalljula (Uusmägi) 50

28. juuli

Lidia Talu (Taniti) 92

Armastatud koolipapa Elmar Randma!

*Soovime 90. sünnipäeva puhul
tugevat tervist ja erksat meelt.*

Kihnu koolipere ja kõik endised õpilased ja kolleegid.

Elmar Randma

90

Õnnitleme!

Kihnu vallavalitsus

Lugupeetud MTÜ Suurhall liikmed!

MTÜ Suurhall üldkoosolek toimub
reedel, 22. juunil kell 12 Kihnu rahvamajas.

PÄEVAKORD:

1. Kinnitame MTÜ Suurhall 2011. a. majandusaastaaruande
2. Loosime välja kohalolevate liikmete vahel 20 Saarte Liinidest saadud päästevesti (loosimisel osalevad ka volitustega kohalolijad.)
3. Räägime räumekvoodist ja tuleviku muudatustest selles vallas ning uutest arengutest nakkevõrgu ja ahvenapüügi osas
4. Vaatame üle ühingu rahalise poole ja paneme paika tööplaani.
5. Valime oma esindaja Liivi Lahe Kalanduskogusse
6. Jooksvad küsimused.

MTÜ Suurhall Juhatus

Lahkunud

Leo Köster
29.03.1964 - 23.05.2012

Maria Mätas
24.03.1923 - 05.06.2012